

OVER DE DOORONTWIKKELING VAN DE REVIEW

‘KWALITEIT MOET ZICH BLIJVEND VERBETEREN’

In welke mate kun je een oordeel geven over een kantoor als je maar een paar dossiers hebt bekeken? Die vraag ligt aan de basis van de verdere doorontwikkeling van de review. Dick Meester, voorzitter van de Reviewcommissie: “We willen naar een beoordeling van het totale kwaliteitsstelsel van een kantoor. Daarbij gebruiken we als basis de zogeheten PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) die zorgt voor een continu proces van verbetering van het kwaliteitsniveau.”

“ DIANA CLEMENT
We willen naar een beoordeling
van het totale kwaliteitsstelsel
van een kantoor. ”

De Reviewcommissie, een van de pijlers van het kwaliteitskeurmerk van SRA, toetst de SRA-kantoren al jaren en jaren, vanaf 1994, om daarbij kritisch, maar ook vooral coachend op te treden en te ondersteunen teneinde zo het gewenste kwaliteitsniveau te halen. Telkens heeft de commissie de piketpalen verplaatst om ervoor te zorgen dat de lat hoger werd gelegd. Diana Clement, SRA-voorzitter, en Dick Meester vertellen over de doorontwikkeling.

WAT GEBEURT ER OM ONS HEEN?

Het verplaatsen van die piketpalen van de review is een normering die SRA zelf stelt, maar is ook ingegeven door wat er om ons heen gebeurt. Een voorbeeld. Meester: “De AFM toetste destijds losse dossiers van de grote accountantskantoren en gaf vervolgens een oordeel over het totale kantoor met boetes tot gevolg. De AFM is daarvoor toen door de rechter op de vingers getikt. Wij deden in feite niet veel anders, met het verschil dat we hierbij coachend optraden. Maar we zien dat dat beter kan. Vandaar de doorontwikkeling waarmee we de opzet en het bestaan van het kwaliteitsstelsel van het kantoor als geheel toetsen.”

TOEZICHT IN HANDEN VAN AFM

Andere recente veranderingen zijn de aanbevelingen van de Commissie Toekomst Accountancysector om de kwaliteit van de wettelijke accountantscontroles te verbeteren. Een gevolg daarvan is dat het toezicht op de wettelijke controles per 2022 weer in handen van de AFM is gekomen, daar waar SRA eerder de kwaliteitstoetsingen van de wettelijke controles van de reguliere vergunninghouders (niet-OOB-segment) middels een convenant met de AFM uitvoerde.

Meester: “Doordat de AFM de toetsingen weer zelf doet, hebben we ook weer opnieuw gekeken naar onze manier van toetsen. We gaan steeds meer de nadruk op het kwaliteitsstelsel van het kantoor leggen. Daarbinnen gaan we onder meer kijken naar hoe het kantoor het proces van selfassessment heeft ingericht. Hoe is die inspectie van interne dossiers georganiseerd? Welk beleid heb je daarop? Hoe maak je de keuzes en selectie van de dossiers? Wat doe je met de uitkomsten van de selfassessment? De kern is dan dat wij als

“DICK MEESTER
Op welke onderdelen
zit nog het meeste
verbeterpotentieel?”

reviewers naar de organisatie hiervan kijken en dan een selectie van juist die dossiers toetsen om te kijken of we tot dezelfde uitkomsten komen en zo niet, is dan de manier van interne dossiertoetsing een juiste of moet je het selfassessment anders organiseren? En als je het interne toetsen anders moet organiseren, hoe kunnen wij als SRA het beste ondersteunend zijn?”

De Reviewcommissie heeft deze manier van toetsen ook voorgelegd aan de Raad voor Toezicht van de NBA. De beroepsorganisatie accrediteert namelijk de review van SRA, waarbij is afgesproken dat de leden van SRA vrijgesteld zijn van de toetsing door de NBA. Meester: “Ik ben hartstikke blij met de ruimte die de NBA ons geeft, dit betekent dat we verdere stappen kunnen maken.”

SELFASSESSMENT IS EEN ESSENTIEEL ONDERDEEL

Een systeem van selfassessment is overigens niet verplicht, maar Clement zegt daarover: “Als je kijkt naar het kwaliteitssysteem van kantoren, dan is het wel een essentieel onderdeel. Door het proces van selfassessment te toetsen, geeft dat ook een beter oordeel over het kwaliteitsstelsel van een kantoor. Het is een onmisbare schakel.”

AAN DE BASIS VAN DE PDCA-CYCLUS

De doorontwikkeling van de review ligt mede aan de basis van de zogeheten kwaliteitscirkel die de Reviewcommissie voorstaat, de bekende PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act). Meester: “We willen die cyclus steeds meer vormgeven.” Volgens Meester staan de ‘Do’ en ‘Check’ goed in de steigers. Denk hierbij aan opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen (OKB’s), handboeken, complianceverslagen en interne dossierinspectie. “Het is niet zo vreemd dat de ‘Do’ en

‘Check’ goed staan, daar zijn we vanaf 1992 mee bezig. Als je dat niet op orde hebt, waar ben je dan al die tijd mee bezig geweest?”

WAAR ZIT VERBETERPOTENTIEEL?

Wat van de PDCA-cyclus minder goed is ontwikkeld, zijn de ‘Plan’ en ‘Act’. Meester: “Bij ‘Plan’ gaat het om beleidsontwikkeling en alles wat daarbij hoort. Vanuit welke kwaliteitsdoelstellingen redeneren we nu? Er zijn verschillende beleidsterreinen van een kantoor die allemaal invloed hebben op de kwaliteit, bijvoorbeeld vaktechniek, personeel en cultuur. In welke mate heeft het kantoor daarop een visie? Bij ‘Act’ horen de oorzakenanalyse, verbeteracties en het implementeren daarvan. Op die twee onderdelen zit nog het meeste verbeterpotentieel, waarbij binnen de SRA de disciplines vaktechniek, educatie en review elkaar versterken om de kantoren te helpen om tot echte kwaliteitsverbeteringen te komen.” Daarbij zij opgemerkt, benadrukt Clement, dat de coachende aanpak voorop blijft staan.

VOOR ALLE TAKKEN VAN SPORT

De accentverschuiving van de review betreft natuurlijk alle takken van sport binnen het SRA-kantoor. Clement: “Als we het hebben over de doorontwikkeling van de review gaat het ook om de samenstel- en beoordelingspraktijk.” Meester vult aan: “Als wij het stelsel van interne dossierinspecties in de controlepraktijk beoordelen, dan beoordelen we automatisch de systematiek van selfassessment van dossiers in de wettelijke controlepraktijk. Er is namelijk geen enkel kantoor dat onderscheid in zijn systematiek voor wettelijke en vrijwillige controles maakt.” Clement wil nog benadrukken dat de Reviewcommissie niet nog eens dossiers van wettelijke controles die de AFM al onder handen heeft gehad, zal inzien. “Wij steunen dan op de bevindingen van de AFM. Hoe de AFM gaat toetsen, dat weten we nog niet, daarover zijn we wel telkens met de AFM in gesprek”, aldus Clement.

HOE VAAK KOMEN REVIEWERS LANGS?

Eens in de zes jaar zal de Reviewcommissie, volgens de wet voorgeschreven, kantoren toetsen, dat blijft onveranderd. Maar daarnaast zal de Reviewcommissie vaker langsgaan bij kantoren en inventarisatiegesprekken houden om te kijken hoe het kantoor ervoor staat. Tijdens zo’n gesprek staat het goede functioneren van het kwaliteitssysteem van het kantoor centraal. Bij een kantoor zonder Wta-vergunning is er bijvoorbeeld elke drie jaar een inventarisatiegesprek. Bij kantoren met vergunning gaat de Reviewcommissie vaker langs. Meester: “We zijn allemaal professionals en als je professionaliteit nastreeft, ben je als kantoor alleen maar blij als er iemand langskomt die je uit de waan van de dag haalt en je weer scherp houdt. Je prioriteit zijn je klanten, maar om je klanten goed te helpen, is het voortdurend in het oog houden van kwaliteit een eerste vereiste.”

VRAGEN?

Heeft u opmerkingen of vragen, neem dan contact op met het secretariaat van de Reviewcommissie, review@sra.nl of 030 656 60 60. ■